

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil și nici orice alte persoane care acționează în numele acesteia nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2022

PDF ISBN 978-92-9487-060-5 doi:10.2847/625540 BZ-06-22-117-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil, 2022

Ilustrația copertei: Irina_Strelnikova, © iStock, 2021

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru utilizarea sau reproducerea fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub dreptul de autor al Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUA), trebuie solicitată permisiunea direct de la deținătorii drepturilor de autor.

Introducere privind prezentul instrument

Informațiile prezentate în acest instrument nu sunt în niciun caz exhaustive, ci reprezintă o compilație de orientări și sfaturi practice pentru examinarea dosarelor ⁽¹⁾. Obiectivul este de a sprijini statele membre ale Uniunii Europene și țările asociate (țările UE+) în activitatea lor operațională pentru relocare.

1.1. Care este scopul acestui instrument?

Acest instrument oferă orientări pentru evaluarea unei transiteri legate de relocare prin examinarea dosarului, și anume pe baza dosarului UNHCR [Formularul de înregistrare pentru relocare – FIR ⁽²⁾ sau Metodologia bazată pe identificare – MBI]. Instrumentul descrie o serie de activități care pot fi necesare pentru prelucrarea unei astfel de transiteri. Ghidul conține informații practice despre toate aspectele referitoare la selectarea dosarelor. În acest ghid, procesul este împărțit în trei părți. Fiecare parte a ghidului tratează o fază specifică a procesului.

1.2. De ce a fost creat acest instrument?

Prezentul ghid sprijină țările de relocare emergente sau existente cu o serie de activități menite să îmbunătățească practicile legate de metoda de selectare a refugiaților „pe bază de dosare”.

1.3. Cui i se adresează acest ghid?

Ghidul este destinat funcționarilor implicați în programele de relocare din țările de relocare existente sau emergente din Europa. Ghidul este considerat util atât pentru funcționarii care nu au mai fost implicați în procedura de relocare și care ar putea avea nevoie de orientări suplimentare, cât și pentru funcționarii cu ani de experiență în domeniul relocării, care l-ar putea utiliza pentru a-și reîmprospăta memoria în activitatea lor.

⁽¹⁾ Acest instrument a fost elaborat inițial în cadrul proiectului *Facilitating Resettlement and Refugee Admission through New Knowledge* (EU-FRANK) (Facilitarea relocării și a admisiei refugiaților prin noi cunoștințe). Proiectul a fost finanțat din Fondul european pentru azil, migrație și integrare și a fost coordonat de Agenția suedeză pentru migrație. Ca parte a procesului de transfer de la EU-FRANK, Agenția Uniunii Europene pentru Azil a efectuat un exercițiu de asigurare a calității instrumentelor operaționale pentru relocare dezvoltate în cadrul proiectului.

⁽²⁾ Manualul UNHCR privind relocarea, 2011, disponibil la: <https://www.unhcr.org/46f7c0ee2.pdf>

Selectarea pe bază de dosare

La crearea programului de relocare, o țară poate să opteze pentru o misiune de selectare care implică interviuri suplimentare cu refugiații sau pentru o metodă „pe bază de dosare” pentru selectarea refugiaților, pe baza interviurilor efectuate de UNHCR și a FIR. În prezentul ghid practic se pune accentul pe selectarea pe bază de dosare.

Pot exista motive diverse pentru a opta pentru selectarea pe bază de dosare. Printre acestea se numără, de exemplu, relocarea dintr-o țară gazdă în care nu este planificată nicio misiune de selectare sau urgența unui caz, care ar putea însemna că prelucrarea nu poate să aștepte până la următoarea misiune de selectare planificată, sau situația în care nu poate fi organizată o misiune de selectare din cauza problemelor de securitate sau a altor constrângeri. Adoptând examinarea dosarelor ca metodă pentru luarea deciziilor în privința cazurilor de relocare, țările de relocare pot să accepte cu mai multă ușurință și cazurile transmise de UNHCR ca fiind cazuri prioritare sau urgente, pentru care s-ar putea să nu fie posibilă efectuarea unui

interview și/sau a unei misiuni de selectare. Selectarea pe bază de dosare implică examinarea unui caz exclusiv cu ajutorul documentelor disponibile, printre care FIR sau alte formulare din dosarul de caz, precum și participarea actorilor naționali și internaționali cheie. Prin urmare, pot apărea întârzieri în procesul decizional și de transmitere a informațiilor. În general, cazurile sunt transmise pe rând câte unei țări. Totuși, în cazul unor probleme de protecție specifice, UNHCR poate să transmită țărilor de relocare cereri paralele.

Țările de relocare care utilizează metoda pe bază de dosare pentru selectarea refugiaților evaluează cazurile care le sunt transmise de UNHCR.

Trebuie stabilite proceduri clare pentru selectarea dosarelor, care să definească rolul fiecărui actor-cheie în procesul de relocare. Procedurile trebuie să prevadă și termenele care trebuie respectate în procesul decizional, în special pentru transmiterile de relocare prioritare și urgente.

SECȚIUNEA I. ANGAJAMENTUL DE RELOCARE

1.1. Solicitarea transmițerilor de relocare

Când o țară de relocare se adresează UNHCR pentru a propune candidați pentru relocare, UNHCR va transmite dosarele care conțin informații – inclusiv documentele necesare – relevante pentru țara de relocare pentru a lua în considerare relocarea refugiaților în cauză. Acest lucru se realizează în principal sub forma unui FIR ⁽³⁾.

FIR include următoarele secțiuni:

1. Date despre caz
2. Date biografice individuale
3. Rudele solicitantului principal și ale soțului/soției care nu sunt incluse în transmitere
4. Cererea de azil
5. Nevoia de relocare și de acordare a priorității
6. Evaluarea nevoilor specifice
7. Observații suplimentare
8. Pagina de declarație
9. Anexe

1.2. Criteriile de selectare în vederea relocării

Țara de relocare definește criteriile pe baza cărora va evalua cazurile în cadrul programului său de relocare. Același lucru

este valabil pentru metoda de selectare pe bază de dosare.

Criteriile de selectare ghidează etapa de selectare. Pe lângă definiția refugiatului, țara de relocare poate folosi criterii suplimentare care trebuie luate în considerare pentru a accepta un caz în vederea relocării, în funcție de legislația națională și de condițiile prealabile. Iată câteva exemple de criterii cărora țara de relocare poate dori să le acorde prioritate: cazurile medicale, persoanele expuse unui risc grav de a fi supuse violenței și/sau torturii, supraviețuitorii violenței și/sau torturii, grupurile vulnerabile precum femeile care sunt cap de familie în gospodărie și persoanele cu orientare sexuală sau identitate de gen diversă, familiile/grupurile familiale sau persoanele necăsătorite, populațiile de refugiați specifice sau prioritățile geografice. Metodologia de identificare a cazurilor de relocare utilizată de UNHCR și prioritizarea cazurilor individuale pentru analiză sunt axate pe protecție și nu sunt determinate de criteriile de selectare ale țărilor de relocare. Cu toate acestea, criteriile de selectare ale țărilor de relocare sunt luate în considerare când se decide ce țară urmează să fie abordată în momentul transmițerii.

1.3. Prioritățile și categoriile transmițerilor UNHCR

Există trei priorități ale transmițerilor de relocare, diferențiate în funcție de gradul de urgență:

⁽³⁾ Unele țări de relocare au dezvoltat capacitatea tehnică de a primi date privind cazul de relocare de la UNHCR sub forma unui fișier XML criptat, care (de la sfârșitul anului 2019) poate fi transferat în mod direct din sistemul UNHCR de înregistrare și gestionare a cazurilor în sistemul țării de relocare, fără a fi necesară trimiterea fișierelor electronice prin e-mail.

- Cazurile urgente. Amenințările la adresa securității și/sau a sănătății cu care se confruntă refugiatul necesită o decizie și/sau plecarea imediată într-o țară de relocare. Deciziile privind cazurile urgente trebuie luate, de preferință, în termen de 24 de ore și adesea este necesar ca plecarea să fie organizată în câteva zile. Această prelucrare accelerată poate să prevină returnarea sau să contribuie la eliminarea altor riscuri legate de protecție.
 - Cazurile prioritare. Refugiații care se confruntă cu situații care impun relocarea lor urgentă, dar într-un interval mai puțin strict decât cel indicat anterior, sunt clasificați drept cazuri prioritare. Acești refugiați sunt expuși unor riscuri medicale grave sau altor vulnerabilități care necesită relocarea urgentă în termen de 6 săptămâni ⁽⁴⁾ de la transmitere.
 - Cazurile normale. Refugiații în cauză au nevoie curentă, dar nu urgentă, de relocare. Decizia privind acceptarea sau respingerea poate fi adoptată în cursul procedurilor de selectare periodice.
- UNHCR evaluează nevoile de relocare pe baza următoarelor categorii care au legătură cu statutul sau situația solicitanților relocării:
- Nevoile de protecție juridică și/sau fizică ale refugiatului în țara de refugiere (acestea includ amenințarea returnării)
 - Supraviețuirii torturii și/sau violenței, dacă repatrierea sau condițiile de azil ar putea conduce la traumatizarea suplimentară și/sau la un risc crescut sau dacă nu este disponibil un tratament adecvat
 - Nevoile medicale, în special tratamente vitale care nu sunt disponibile în țara de refugiere
 - Femeile și fetele expuse riscului, care au probleme de protecție specifice genului lor
 - Reîntregirea familiei, când relocarea este singurul mijloc de a reuni membrii familiei refugiatului care, din cauza fugii sau a strămutării acestuia, sunt separați de frontiere sau de continente întregi
 - Copiii și adolescenții expuși riscului, în cazul în care o stabilire a interesului superior al copilului justifică relocarea
 - Lipsa unor soluții durabile alternative previzibile, care în general este relevantă numai dacă nu sunt fezabile alte soluții în viitorul apropiat, când relocarea poate fi utilizată din punct de vedere strategic și/sau când aceasta poate deschide posibilități pentru soluții cuprinzătoare

⁽⁴⁾ 2 săptămâni pentru acceptare plus 4 săptămâni pentru a organiza plecarea.

SECȚIUNEA II. TRANSMITEREA DE RELOCARE

2.1. Înregistrarea transmiterii de relocare

Dosarul de relocare este transmis de sediul UNHCR de la Geneva, de un centru regional pentru relocare sau în mod direct de un birou național al UNHCR. Dosarul este prezentat sub forma unei scrisori de însoțire sau a unui e-mail cu un fișier FIR UNHCR atașat.

După primirea dosarului, înregistrați cererea în baza de date națională sau utilizați [Modelul pentru prezentarea generală anuală a cazurilor de relocare transmise.](#)

Pentru țările care utilizează finanțări din Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI), se stabilește și ce categorie a FAMI este aplicabilă.

Dacă este necesar, pot fi solicitate elemente suplimentare, cum ar fi copii ale tuturor documentelor (pașaport sau carte de identitate, documente medicale, alte documente justificative).

2.2. Solicitarea și elaborarea unor avize sau recomandări

Dacă acest lucru este stabilit în procedura operațională standard (SOP), fiecare caz de relocare va fi verificat înainte de admitere. După primire, cazul transmis este înaintat actorilor-cheie. Dacă se consideră că este necesar un aviz sau o recomandare, departamentele interne și/sau actorii-cheie pot fi consultați cu privire la:

- colectarea informațiilor de context, cum ar fi informațiile privind țara de origine (ITO);
- examinarea referitoare la motivele de excludere, cum ar fi articolul 1 litera F din Convenția privind statutul refugiaților ⁽⁵⁾;
- efectuarea unei verificări (precum verificarea pe platformele de comunicare socială sau în sistemele de înregistrare ale UE, de exemplu în sistemul VIS al UE și în Sistemul de Informații Schengen);
- (opțional) estimarea procesului de integrare în societatea din țara de relocare;
- evaluarea aspectelor medicale;
- estimarea oricăror consecințe ale relațiilor internaționale la Ministerul Afacerilor Externe.

⁽⁵⁾ Articolul 1 litera F: „Dispozițiile [Convenției privind statutul refugiaților (1951)] nu vor fi aplicabile persoanelor despre care ar exista motive serioase să se creadă:

(a) că au comis o crimă contra păcii, o crimă de război sau o crimă contra umanității, în sensul instrumentelor internaționale elaborate pentru a prevedea dispoziții cu privire la aceste crime;

(b) că au comis o crimă gravă de drept comun în afara țării de primire, înainte de a fi admise în aceasta ca refugiați;

(c) că s-au făcut vinovate de acțiuni contrare scopurilor și principiilor Națiunilor Unite.”

Scopul articolului 1 litera F din Convenție este de a refuza protecția pentru persoanele care altfel s-ar putea califica pentru statutul de refugiat, dar ale căror acțiuni le fac nedemne de acest statut (de exemplu, deoarece contribuie la transformarea cetățenilor în refugiați), și de a împiedica utilizarea statutului de refugiat ca scut împotriva urmăririi penale legale în țara de origine.

2.3. Verificarea dosarului

Tot mai multe țări de relocare efectuează controale de securitate. Dacă SOP națională impune acest lucru, verificați dacă

transmiterea dosarului prezintă probleme de securitate.

După ce au fost colectate și primite toate informațiile și recomandările sau avizele, responsabilul de caz va face o propunere pentru evaluarea finală.

SECȚIUNEA III. DECIZIA DE RELOCARE

3.1. Adoptarea deciziei

Practicile pentru adoptarea deciziilor diferă de la un stat de relocare la altul. Unele cazuri de relocare pot fi acceptate sau respinse în mod ferm, iar altele pot necesita investigații și analize suplimentare.

Informațiile despre situația din țara de origine și din țara de azil a refugiaților în cauză trebuie furnizate în etapa prealabilă selectării. ITO și informațiile privind țara de azil, altele decât cele cuprinse deja în FIR, pot fi furnizate de UNHCR sau de alte entități, inclusiv de ambasade și de ONG-uri care lucrează în domeniul protecției internaționale. Se pot găsi informații relevante și într-o varietate de surse disponibile pe internet (Amnesty International, Human Rights Watch, Accord, Refworld sau portalul ITO al Agenției Uniunii Europene pentru Azil).

Dacă este necesar, se poate utiliza un formular de evaluare.

Decizia este înregistrată în baza de date națională și/sau în [Model pentru prezentarea generală anuală a cazurilor de relocare transmise](#).

Este posibil ca, din diverse motive (cum ar fi neprimirea unui aviz sau a unei recomandări sau atunci când sunt necesare investigații suplimentare), responsabilul de caz să nu poată lua încă o decizie. În acest caz, trebuie informat UNHCR.

Dacă nu poate fi luată nicio decizie în temeiul articolului 1 litera F, sunt disponibile următoarele opțiuni pentru obținerea de informații:

1. Adresarea unor întrebări suplimentare către UNHCR, cum ar fi solicitarea unor documente specifice. Apoi, ținând seama

de politica sa legată de protecția datelor cu caracter personal, UNHCR va încerca să răspundă acestei solicitări suplimentare fie consultând informațiile din dosar, fie comunicând din nou cu refugiatul, dacă este necesar.

2. Realizarea unei videoconferințe cu candidații pentru relocare.

Rețineți că întârzierile mari în procesul decizional pot avea un impact substanțial asupra solicitantului în cauză.

3.2. Notificarea deciziei

Decizia este comunicată către UNHCR. Comunicarea unei decizii trebuie să aibă loc conform procedurilor convenite cu UNHCR, de exemplu, printr-o decizie oficială transmisă sub forma unei scrisori sau a unui e-mail pentru fiecare caz în parte (acceptat/respins). Deciziile trebuie transmise către punctul focal al sediului UNHCR, centrul regional pentru relocare sau biroul național al UNHCR.

Când UNHCR este informat asupra deciziei, ar putea fi indicat să se stabilească și un termen de care trebuie să se țină seama pentru informarea refugiaților asupra deciziei. După acest termen pot fi informați și alți actori-cheie (cum ar fi OIM sau ambasada). Dacă aceste organizații-cheie trebuie informate asupra deciziilor înainte de termenul stabilit cu UNHCR, trebuie să se clarifice că refugiatul nu poate fi contactat înainte de acest termen, pentru a se evita informarea refugiatului asupra deciziei de către orice altă organizație-cheie decât UNHCR. Acest lucru este valabil cu excepția cazului în care practica națională vă obligă să procedați în alt mod.

Când un caz este respins, bunele practici cer ca UNHCR să fie informat asupra motivelor pentru această respingere. Dacă nu pot fi prezentate motive detaliate, se

recomandă să se furnizeze informații mai generale, inclusiv decizii prejudiciabile cum ar fi motivele de securitate, motivele care țin de criteriile de eligibilitate/excludere și/sau decizii neprejudiciabile precum motive medicale sau legate de integrare. Acest lucru va permite UNHCR să efectueze o revizuire a cazului și să stabilească perspectivele cazului în eventualitatea că acesta ar fi retransmis altei țări de relocare. Cunoașterea motivelor de respingere poate ajuta, de asemenea, la consilierea refugiaților. În plus, aceasta va permite UNHCR să informeze noua țară de relocare asupra motivelor pentru respingerea anterioară, în eventualitatea în care cazul este retransmis. Dacă țara căreia îi este retransmis cazul nu cunoaște motivele pentru care cazul a fost respins anterior, crește riscul ca acest caz să fie respins din nou.

Momentul efectuării comunicărilor

În mod normal, deciziile trebuie comunicate către UNHCR cât mai repede posibil. Este o bună practică să se discute cu UNHCR despre momentul comunicării deciziilor. Trebuie luate în considerare, desigur, prioritățile transmițitorilor (cazurile prioritare și cazurile urgente).

Proceduri de transfer

Pentru transferul în țara de relocare, utilizați SOP națională sau [Listă de verificare pentru organizarea transferurilor](#).

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

